

kennis te stellen met het gesprokene op de vergadering, en hen uit te noodigen een begeleidend stembiljet binnen 8 dagen den secretaris geteekend terug te zenden. Binnen den gestelden termijn hadden er nog weinigen gestemd; door den secretaris werd per briefkaart of telegram gewerkt en werkelijk kreeg hij al de stembiljetten met als uitslag: 1 van onwaarde, 5 wel en 26 niet. Deze uitslag geeft een ander beeld dan die door het hoofdbestuur is gepubliceerd. Mochten andere afdeelingen Walcheren's voorbeeld volgen, hun secretaris met even groote volharding den leden dwingen hun plicht te doen, dan zou de gestelde vraag het verlangde antwoord kunnen geven.

Middeburg, 30 Maart 1919.

J. C. BOLLE.

ONZE MAATSCHAPPIJ.

Dr. HAMAKER stelt in zijn stuk, geplaatst in het vorige nummer van dit *Tijdschrift*, de vraag of hij bevreemdend zal slagen in zijn pogen en noodigt als het ware anderen uit helpend en aanvullend op te treden. Ik wil dat niet doen, maar met aandrang de lezers van het *Tijdschrift* uitnoodigen het artikel met aandacht te lezen, ten einde zich beter een oordeel te kunnen vormen over den gang van zaken. Velen worden dikwijls afgeschrikt door het lezen van een eenigszins lang artikel. Dat mag hier niet het geval zijn. Ieder die belang stelt in onze Maatschappij, dient kennis te nemen niet alleen, maar studie te maken van het bedoelde artikel.

Groningen, 31 Maart 1919.

J. D. HEFTING.

DE ARTS-STAATSAMBTENAAR.

Het verwijt, dat mijn reactie traag was, gaat niet op. Ik ontvang het *Tijdschrift* Dinsdagmorgens¹⁾ van den uitgever en dienzelfden dag was mijn wederwoord gepost, zooals ook thans weer het geval is. Sneller kan toch mogelijk. Het tweede bezwaar, dat bestaat in het volgens collega BRENKMAN ondoelmatige der betaling volgens verrichting en dat hij zelfs een ramp zou willen noemen en dus, als punt van uitgang niet kan aanvaarden, wordt toch door de overgrootte meerderheid der geneesheeren, die reeds bij de ziekteverzekering werkzaam zijn (bijv. in Duitschland), niet als zoodanig gevoeld. Integendeel, de „Pauschalbezahlung” wekt daar den grootsten tegenzin en werkt er toe mede de verrichtingen van den geneesheer in waardeering te doen dalen. Een vergoeding naar geleverden arbeid, mits technisch goed ingericht (dus niet een belooning van alle dienstjes afzonderlijk), wordt gewenscht voor diegenen, die aan den lijve de nadeelen van het „abonnementsstelsel” hebben ondervonden. Indien men hier te lande nieuwigheden wil invoeren, mag men toch wel gebruik maken van de ondervinding opgedaan in landen, waar zulke instellingen reeds langeren tijd bestaan.

Natuurlijk wordt de particuliere praktijk door de ziektewet veel beperkter en het voorbeeld dier particulieren, die te groot voor een servet en te klein voor een tafellaken zijn, is daar om te bewijzen, dat de verplichte ziekteverzekering voor dergelijke menschen uiterst heilzaam moet werken. De welstandsgrens moet echter beperkt blijven, tot die groepen, welke inderdaad onmachtig zijn particuliere geneeskundige hulp te betalen. Dat vele artsen in ambtelijke positie komen, zal in de toekomst onvermijdelijk zijn, doch iedere arts qua talis staatsambtenaar, daartegen kom ik op. Het middel zou erger zijn dan de kwaal.

De behandelende geneesheer is ongeschikt voor ambtenaar heb ik met zooveel woorden betoogd, behalve waar de praktijk zeer beperkt is (gemeente-arts, militair-arts, ondernemingsarts). Hier bevestigt BRENKMAN slechts mijn meening, doch kan ze niet wederleggen. Waar hij gelezen heeft, dat de ambtelijke praktijk slechts goed is als noodzakelijk kwaad en als brug om in de particuliere praxis te komen, wilde ik graag weten. Ik kan in mijn heele stuk iets dergelijks niet vinden, evenmin dat ik zou hebben laten zien, dat de verantwoordelijkheid van den geneesheer berust op zijn

¹⁾ Noot van de redactie. Hoe is dat mogelijk? Het gaat Vrijdagavond op de post en behoort des Zaterdagsochtend met de eerste bestelling in den Haag bezorgd te worden.